

**Питання до іспиту з дисципліни
«Право ЄС та його система»**

1. Загальна характеристика права ЄС: поняття, структура, суб'єкти, дія в часі та просторі.
2. Поняття та класифікація джерел права ЄС.
3. Характеристика джерел первинного права ЄС: види та юридична сила.
4. Характеристика джерел вторинного права ЄС: види та юридична сила.
5. «М'яке» право ЄС.
6. Прецедентне право Суду справедливості ЄС, його значення у розвитку правопорядку ЄС.
7. Принцип прямої дії норм права ЄС у національних правопорядках держав-членів.
8. Принцип верховенства права ЄС щодо національного права держав-членів.
9. Співвідношення права ЄС і національного права держав-членів (принцип верховенства права ЄС, принцип прямої дії норм права ЄС).
10. Поняття та зміст *acquis communautaire* (acquis ЄС).
11. Поняття та принципи внутрішнього ринку ЄС.
12. Загальна характеристика митного союзу в ЄС.
13. Заборона митних зборів на внутрішньому ринку ЄС та еквівалентних їм платежів. Винятки із заборони стягнення мита.
14. Вільний рух товарів в ЄС.
15. Заборона дискримінаційного внутрішнього оподаткування в ЄС. Пряма та непряма дискримінація.
16. Винятки, які роблять дискримінацію внутрішнього оподаткування в ЄС виправданою.
17. Заборона кількісних обмежень на імпорту/експорт та еквівалентних дій. Поняття кількісного обмеження, дій, еквівалентних кількісним обмеженням та дій загального характеру.
18. Винятки із заборон або обмежень на імпорту, експорт чи транзит товарів в ЄС.
19. Громадянство ЄС: поняття, зміст.
20. Загальна характеристика свободи руху осіб в ЄС.
21. Характеристика прав, що виникають при вільному русі осіб в ЄС. Умови, за яких ці права реалізуються.
22. Зміст заборони дискримінації робітників в ЄС.
23. Обставини, що допускають обмеження вільного руху осіб в ЄС.
24. Поняття свободи заснування в ЄС. Відмінність від свободи надання послуг.
25. Поширення принципів свободи пересування осіб на свободу заснування. Заборона прямої та непрямой дискримінації суб'єктів підприємництва.
26. Обмеження свободи заснування в ЄС: підстави та умови.
27. Вільний рух послуг в ЄС: поняття, визначення надавачів та отримувачів послуг.
28. Винятки з вільного руху послуг в ЄС.
29. Вільний рух капіталів та платежів в ЄС: поняття та зміст.
30. Дозволені обмеження вільного руху капіталів та платежів в ЄС.
31. Практика укладення двосторонніх угод ЄС із третіми країнами та регламентація свобод внутрішнього ринку в них.
32. Характеристика свободи внутрішнього ринку в Угоді про створення Європейського економічного простору.
33. Поширення свобод внутрішнього ринку на громадян України: зміст, умови.

34. Умови в'їзду та проживання українських робітників в ЄС.
35. Становлення правового регулювання права конкуренції в ЄС.
36. Характеристика нормативних джерела права конкуренції в ЄС.
37. «Ринок» в конкурентному праві ЄС: поняття, зміст.
38. «Підприємство» та «єдиний економічний суб'єкт господарювання» в конкурентному праві ЄС: поняття, зміст.
39. «Угода», «рішення асоціації» та «узгоджена практика» в конкурентному праві ЄС: поняття, зміст.
40. Вертикальні та горизонтальні угоди в конкурентному праві ЄС: поняття, винятки із заборон.
41. Домінування на ринку: поняття та юридичні наслідки за зловживання домінуючим становищем в праві ЄС.
42. Правове регулювання контролю за концентраціями в ЄС. Відповідальність за порушення правил концентрації в ЄС.
43. Правове регулювання надання державної допомоги в ЄС.
44. Правові наслідки порушення правил конкуренції в ЄС.
45. Статус та повноваження Європейської Комісії при порушенні правил конкуренції в ЄС.
46. Судові механізми захисту прав суб'єктів конкурентного права (можливі процедури оскарження дій/бездіяльності ЄС).
47. Правове регулювання реєстрації торговельних марок в ЄС.
48. Правове регулювання отримання патентів в ЄС: національний патент, європейський патент, єдиний європейський патент (European Unitary Patent).
49. Посилена співпраця держав-членів ЄС у сфері патентного права.
50. Бюро інтелектуальної власності ЄС (ОНІМ): повноваження, юридична сила рішень.
51. Захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування в ЄС.
52. Засоби захисту інтелектуальної власності, передбачені Угодою про асоціацію між Україною та ЄС 2014 р. Імплементація стандартів ЄС у сфері інтелектуальної власності в українське законодавство.
53. Регулювання захисту географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС 2014 р.
54. Характеристика джерел трудового права ЄС.
55. Заборона дискримінації у трудовому праві ЄС.
56. Право на вільне пересування з метою працевлаштування в ЄС: зміст, умови реалізації. .
57. Правове регулювання робочого часу та часу на відпочинок за трудовим правом ЄС.
58. Правове регулювання оплати праці в ЄС.
59. Характеристика колективного трудового права ЄС.
60. Роль професійних спілок у реалізації соціальної політики ЄС.